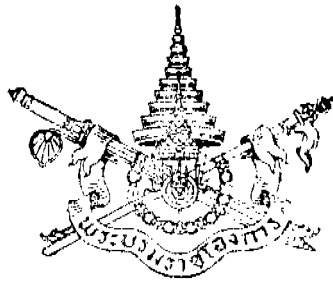

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

พระราชบัญญัติ

เทศบาล

พ.ศ. ๒๔๙๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๖

เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๔๖ และบรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่ บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่ง พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้มี พระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติ ถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ สารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน พ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้นด้วย

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

มาตรา ๕ ให้เทศบาลที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วในวันขึ้นพระราชนิพนธ์ บัญญัติ กงมฐานะเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และ เทศบาลนคร ตามที่เป็นอยู่ แล้วแต่กรณี มีอำนาจหน้าที่และ อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติ

มาตรา ๖ บรรดาเทศบัญญัติที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๑ และพระราช บัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๖ หรือโดยอาศัยอำนาจตาม กฎหมายอื่น ให้คงใช้บังคับได้

ในกรณีที่ผู้กระทำการเทศบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อนไม่ ชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๐ วรรคท้ายแห่งพระราช บัญญัตินี้มาใช้บังคับ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งเทศบาล

มาตรา ๗ เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็น เทศบาล ให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาล เมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัติ

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น

✓ มาตรา ๘ การจัดตั้งเทศบาลภายหลังวันขึ้นพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งผู้สมควรและวิชยฐานะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้เป็นสมาชิกแห่งสภาเทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้เริ่มการ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีการประชุมกันครั้งแรก ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสองประเภทตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๙ เทศบาลตำบลได้แก่ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๐ เทศบาลเมืองได้แก่ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป โดยราษฎรเหล่านั้นอยู่หนาแน่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าสามพันคนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมี

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

พระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกา
นั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๑ เทศบาลนครได้แก่ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎร
ตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป โดยราษฎรเหล่านั้นอยู่หนาแน่นเฉลี่ย
ไม่ต่ำกว่าสามพันคนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ทั้งมีรายได้พอควร
แก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และ
ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร พระราช
กฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

✓ มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา
๑๑ การเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้ทำได้โดยตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา

ให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ
ตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขต
เป็นเทศบาลตามความในวรรคก่อน หหมดอำนาจหน้าที่เฉพาะ
ในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่ได้มีพระราชกฤษฎีกา
เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเป็นต้นไป

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑
และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว

เต็ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

อาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยตราเป็นพระราช
กฤษฎีกา

ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคก่อน ให้
พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ได้ออกเปลี่ยนแปลง
ฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียก
ร้องของเทศบาลเดิม ให้โอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะ
เดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว
คงให้ใช้บังคับได้ต่อไป

ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ใน
พระราชกฤษฎีกานั้นด้วย

ส่วนที่ ๒

องค์การเทศบาล

มาตรา ๑๔ องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล
และคณะเทศมนตรี

บทที่ ๑

สภาเทศบาล

มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท
ประเภทหนึ่งได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วย

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ประเภทที่สองได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาเทศบาล ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทน แล้วแต่กรณี ให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภาเทศบาลที่เข้ามาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระไม่เกินหกเดือน จะไม่เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

เล่ม ๓๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

มาตรา ๑๓ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาเทศบาลต้อง
ปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาเทศบาลว่า จะรักษาไว้และปฏิบัติ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริต
และปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น

มาตรา ๑๔ สมาชิกสภาเทศบาลย่อมเป็นผู้แทนของ
ปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็น
ของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบ
หมายใด ๆ

✓ มาตรา ๑๕ สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลย่อมสิ้นสุดลง
เมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภาเทศบาล
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก ทั้งนี้ให้ถือว่า การลาออกจะสมบูรณ์ได้ต่อ
เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่
ตอบรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบลา ก็ให้ถือว่า การลา
ออกมีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พ้นกำหนดสามสิบวัน

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้ว สั่งให้ออกโดยเห็นว่า เป็นผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

(๕) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้ว สั่งให้ออกโดยเห็นว่า ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนั้น

(๖) สภาเทศบาลวินิจฉัยให้ออก โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่เทศบาล มติในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภาเทศบาลได้ลงมติ

(๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออก โดยเห็นว่า เป็นผู้มีความประพฤติอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ หรือฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือไม่มาประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติด ๆ กัน โดยไม่มีเหตุขอลอนสมควร

มาตรา ๒๐ สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๖

มาตรา ๒๑ ประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล

รองประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่กระทำการแทนประธานสภาเทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๒ ในเมื่อประธานและรองประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกสภาเทศบาลเลือกตั้งกันเองเป็นประธานเฉพาะในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๒๓ ใ้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้

มาตรา ๒๔ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภาเทศบาลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ให้สภาเทศบาลกำหนด

การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุมภายในเก้าสิบวัน นับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จแล้ว

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

สมัยประชุมสามัญหนึ่งๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าย้ายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๕ โดยปกติให้ประธานสภาเทศบาลเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

ในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาเทศบาล หรือประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา ๒๖ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาล ประธานสภาเทศบาล กิตติ หรือนายกเทศมนตรี กิตติ หรือสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งกิตติ อาจทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอให้เปิดประชุมวิสามัญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าย้ายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

มาตรา ๒๓ การประชุมสภาเทศบาลนครต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๒๔ การลงมติวินิจฉัยข้อปรักันนั้น ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนลงเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้สภาเทศบาลประชุมปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือเรื่องการเมืองแห่งรัฐ

มาตรา ๓๐ การประชุมของสภาเทศบาลย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่จะได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล

เมื่อคณะเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ร้องขอให้

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

ทำการประชุมลับ ก็ให้ประธานสภาเทศบาลดำเนินการประชุมลับได้โดยไม่ต้องขออนติที่ประชุม

มาตรา ๓๑ ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามคณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีในข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล

มาตรา ๓๒ สภาเทศบาลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลที่เป็นสมาชิก หรือมิได้เป็นสมาชิกก็ตาม เป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกะทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภาเทศบาล แล้วรายงานต่อสภาเทศบาล คณะกรรมการที่กล่าวนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือพิจารณาอยู่นั้นได้

มาตรา ๓๓ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๓๒ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

ระเบียบการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้ระเบียบข้อ
บังคับการประชุมสภาเทศบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ สมาชิกสภาเทศบาลไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของ
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง มีสิทธิที่จะรวมกันทำคำร้องขึ้น
ต่อนายอำเภอในกรณีแห่งเทศบาลตำบล หรือผู้ว่าราชการ
จังหวัดในกรณีแห่งเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครว่า คณะ
เทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบ
เรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม
หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติ
อันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล
หรือแก่ราชการ เมื่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่
กรณี ได้รับคำร้องนั้น ให้พิจารณาว่าจะสมควรเรียกประชุม
สมาชิกสภาเทศบาลหรือไม่ ถ้าเป็นการสมควรก็ให้เรียกประชุม
สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี เพื่อให้มีการอภิปราย
เกี่ยวกับคำร้องนั้นว่า สมควรจะส่งไปยังกระทรวงมหาดไทย
หรือไม่ เมื่อที่ประชุมมีมติอย่างใด ให้นายอำเภอหรือผู้ว่า
ราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติไปตามมตินั้น

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

การประชุมตามความในวรรคก่อนให้เป็นการประชุมลับ โดยให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็น ประธาน การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาในการประชุมนี้ ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

ระเบียบการประชุมนั้น ให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลโดยอนุโลม แต่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๕ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับคำร้องตามความในมาตราก่อนแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ยกคำร้องนั้นเสีย หรือสั่งให้เทศมนตรี ท้องคณะหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ จะสั่งให้มีการสอบสวนก่อนก็ได้

ส่วนที่ ๒

คณะเทศมนตรี

มาตรา ๓๖ ให้เทศมนตรีชนคณะหนึ่งประกอบด้วยนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง และเทศมนตรีอนมจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

มาตรา ๓๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล

มาตรา ๓๘ เมื่อประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลนั้น

มาตรา ๓๙ ให้คณะเทศมนตรีควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า

ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจบริหารกิจการได้ ให้นายกเทศมนตรีตั้งเทศมนตรีผู้หนึ่งทำการแทนไว้

มาตรา ๔๐ ถ้าในเขตเทศบาลใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการสมควรให้นายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้แล้ว ก็ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อประโยชน์แห่งการนั้น นายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีมีอำนาจที่จะเรียกตัวผู้ต้องหาและพยานมาบันทึกถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบได้

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ในการเปรียบเทียบคดีตามความในวรรคก่อน ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้เปรียบเทียบคดีใดแล้ว ให้ส่งบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมด้วยสำนวนไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งเขตท้องที่ซึ่งเทศบาลนั้นตั้งอยู่โดยมิชักช้า

มาตรา ๔๑ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แล้ว ให้นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านบรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่น เท่าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและได้กำหนดขึ้นไว้โดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ให้เทศบาลมีพนักงานเทศบาลและจัดแบ่งการบริหารออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามปริมาณและคุณภาพของงาน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในงานประจำทั่วไปของเทศบาล

มาตรา ๔๓ ระเบียบพนักงานเทศบาลให้ตราขึ้นเป็นพระราชกฤษฎีกา

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถือว่า นายกเทศมนตรี
เทศมนตรี และพนักงานเทศบาล มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตาม
ความหมายแห่งกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๔๕ เทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สภาเทศบาลซึ่งคณะเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง
ทั้งนี้ให้คณะเทศมนตรีที่ออกนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนิน
กิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรี
ที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(๒) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี

(๓) ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง

(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้เทศมนตรี
ทั้งคณะออกจากตำแหน่ง

ในกรณีอนุมาตรา (๒) (๓) และ (๔) นี้ ให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดแต่งตั้งผู้เห็นสมควรเท่าจำนวนของคณะเทศมนตรีที่
ต้องออกให้เป็นคณะเทศมนตรีชั่วคราวเพื่อดำเนินกิจการของ
เทศบาลไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่ การ

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

แต่งตั้งคณะเทศมนตรีคนใหม่ จะต้องดำเนินการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะเทศมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๖ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕ แล้ว ความเป็นเทศมนตรีจะสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๕

(๒) ลาออก ทั้งนี้ให้ถือว่า การลาออกจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่ตอบรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับใบลา ก็ให้ถือว่า การลาออกมีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พ้นกำหนดสามสิบวัน

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออกโดยเห็นว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียอันเป็นผลประโยชน์โดยตรงหรือทางอ้อมในกิจการของเทศบาลนั้น

(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออกตาม
มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๗๓

มาตรา ๔๗ คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

๓๕ หรือมาตรา ๗๓ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีรองกตอดวาระของสภาเทศบาลนั้น

มาตรา ๔๘ เมื่อคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วเห็นว่า จะให้คงอยู่ในตำแหน่งในระหว่างการสอบสวนจะเป็นการเสียหายแก่เทศบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจที่จะสั่งพักคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ไม่เกินสามสิบวัน แล้วให้รับรายงานการสั่งพักไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันสั่งพัก เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนเสร็จแล้ว ให้รับรายงานผลแห่งการสอบสวน ไปยังรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

ถ้าหากการสอบสวนไม่เสร็จสิ้น ภายในกำหนดเวลาตามความในวรรคก่อน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติขยายกำหนด

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

เวลาส่งพักไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งยืดเวลาออกไปอีกไม่เกินหกสัปดาห์ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้สั่งการอย่างใด ก็ให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกส่งพักกลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม

คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกผู้ว่าราชการจังหวัดส่งพักอาจอุทธรณ์คำสั่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดสัปดาห์วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์นั้น

ในกรณีส่งพักคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้เห็นสมควรมาจำนวนเท่ากับผู้ที่ถูกส่งพัก ให้เป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี เพื่อดำเนินกิจการของเทศบาลเป็นการชั่วคราวไปก่อน

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

ส่วนที่ ๓

หน้าที่ของเทศบาล

บทที่ ๑

เทศบาลตำบล

มาตรา ๔๙ ให้สภาเทศบาลตำบลมีสมาชิกสิบสองคน และให้คณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีกับเทศมนตรีอื่นอีกสองคน

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๖

(๑) หน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ตลาด โรงฆ่าสัตว์ ทำเทียมเรือ ทำข้าม สุสาน และฌาปนสถาน

(๒) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร

(๓) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้

(๔) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(๕) เทศพาณิชย์

บทที่ ๒

เทศบาลเมือง

มาตรา ๕๒ ให้สภาเทศบาลเมืองมีสมาชิกสืบแปดคน และให้คณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีกับเทศมนตรีอื่นอีกสองคน

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

- (๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐
- (๒) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (๓) ให้มีโรงพยาบาล
- (๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๕) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (๖) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

มาตรา ๕๔ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมือง
อาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม สุสานและ
ฌาปนสถาน

- (๒) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๓) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- (๔) ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
- (๕) ให้มีการสาธารณสุข
- (๖) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- (๗) จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
- (๘) ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

(๘) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะหรือสวนสัตว์

(๑๐) เทศพาณิชย์

บทที่ ๓

เทศบาลนคร

มาตรา ๕๕ ให้สภาเทศบาลนครมีสมาชิกสิบสองคน และให้คณะเทศมนตรีประกอบด้วยนายกเทศมนตรีกับเทศมนตรีอื่นอีกสองคน

มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(๑) กิจการตามระเบียบไว้ในมาตรา ๕๓

(๒) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก

(๓) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

มาตรา ๕๗ เทศบาลนครอาจจัดทำกิจการอื่นๆ ตามมาตรา ๕๕ ได้

บทที่ ๔

สหการ

มาตรา ๕๘ ถ้ามีการใดอันอยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปที่จะร่วมกันทำเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างหนึ่ง ก็ให้จัดตั้งเป็นองค์การขึ้นเรียกว่าสหการ มีสภาพเป็น

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

ทบวงการเมือง และคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย
ผู้แทนของเทศบาลที่เกี่ยวข้องด้วย

การจัดตั้งสหการจะทำได้แต่โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
ซึ่งจะได้กำหนดชื่อ อำนาจหน้าที่ และระเบียบการดำเนินงานไว้

การยุบเลิกสหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยกำหนด
วิธีการจัดทรัพย์สินไว้ด้วย

มาตรา ๕๕ สหการอาจได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และ
อาจกู้เงินได้ภายใต้บังคับ มาตรา ๖๖ (๕) หรือ (๖)

ส่วนที่ ๔

เทศบัญญัติ

มาตรา ๖๐ เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัด
หรือแย้งต่อกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

(๒) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เทศบาลตราเทศ
บัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติ

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

ในเทศบัญญัตินั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งร้อยบาท และให้ถือว่าเป็นความผิดหลายโทษ

ถ้าผู้กระทำผิดเทศบัญญัติไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวัน นับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นใช้แทนค่าปรับหรือมีฉันทนับบังคับให้ผู้กระทำผิดทำงานโยธาแทนตามกำหนดวันซึ่งคำนวณโดยอัตราค่าแรงรายวันในท้องถิ่นอันเทศบาลได้กำหนดไว้โดยเทศบัญญัติ แต่ห้ามมิให้บังคับให้ทำงานโยธาเกินกำหนดหกสิบวัน

มาตรา ๖๑ เทศพาณิชย์ของเทศบาลจะทำได้ก็แต่โดยตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติ

มาตรา ๖๒ ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้ร่างเทศบัญญัติขึ้นเสร็จแล้ว ในกรณีแห่งเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

เดิม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๖

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าเห็นชอบด้วยก็ให้ส่งข้ออนุมัติภายในกำหนดเวลาสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ได้รับจากประธานสภาเทศบาล

ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคก่อน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาใหม่

ถ้าสภาเทศบาลยืนยันตามร่างเดิม ก็ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อส่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนดเวลาสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ได้รับจากประธานสภาเทศบาล ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบด้วยร่างเทศบัญญัตินั้น ก็ให้ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดลงข้ออนุมัติ ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันระงับไป

มาตรา ๖๓ นอกจากที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เทศบัญญัตินั้นให้ใช้บังคับได้ เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน ถ้ามีความจำเป็นไว้ในเทศบัญญัตินั้นว่าให้ใช้บังคับทันที ก็ให้ใช้บังคับในวันที่ได้ประกาศนั้น

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

มาตรา ๖๔ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาเทศบาลให้ทันทั่วทั้งมิได้ คณะเทศมนตรีอาจออกเทศบัญญัติชั่วคราวได้เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้ว ก็ให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาเทศบาลคราวต่อไป ให้นำเทศบัญญัติชั่วคราวนั้นเสนอต่อสภาเทศบาลเพื่ออนุมัติ ถ้าสภาเทศบาลอนุมัติแล้ว เทศบัญญัติชั่วคราวนั้นก็จะเป็นเทศบัญญัติต่อไป ถ้าสภาเทศบาลไม่อนุมัติ เทศบัญญัติชั่วคราวนั้นก็จะเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้เทศบัญญัติชั่วคราวนั้น

คำอนุมัติและไม่อนุมัติของสภาเทศบาลที่กล่าวนี้ ให้ทำเป็นเทศบัญญัติ

ส่วนที่ ๕

การคลังและทรัพย์สินของเทศบาล

มาตรา ๖๕ งบประมาณประจำปีของเทศบาลต้องตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติ ถ้าเทศบัญญัติงบประมาณออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

ถ้าในปีใดจำนวนเงินซึ่งได้อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีถัด หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีถัด ให้ตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๖๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๓) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
- (๔) รายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
- (๕) พันธบัตร หรือเงินกู้ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๖) เงินกู้จากกระทรวงทบวงกรมหรือองค์การต่างๆ ทั้งที่เทศบาลต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- (๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๘) เงินที่มียุติกาให้เพื่อเป็นการกุศลสาธารณประโยชน์
- (๙) เงินรายได้อื่นใดตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

มาตรา ๖๗ รายจ่ายของเทศบาลแบ่งออกเป็น ๗ ประเภท

- (๑) เงินเดือน
- (๒) ค่าใช้สอย
- (๓) การจร
- (๔) รายจ่ายในการลงทุน
- (๕) การชำระหนี้เงินกู้
- (๖) การจ่ายตามข้อผูกพัน
- (๗) รายจ่ายในกิจการอื่นใดตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

มาตรา ๖๘ การจ่ายเงินค่าบ่วยการให้แก่นายกเทศมนตรี และเทศมนตรี ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล

การจ่ายเงินค่าบ่วยการแก่ประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภาเทศบาล และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการที่สภาเทศบาลแต่งตั้ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งกระทรวงมหาดไทยกำหนดตามฐานะของเทศบาล

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

มาตรา ๖๕ ให้กระทรวงมหาดไทยตราระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลังรวมตลอดถึงวิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมา^๕งานไว้

มาตรา ๗๐ โดยปกติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงิน^๕อื่น ๆ ของเทศบาล^๔แต่ละครั้ง

ส่วนที่ ๖

การควบคุมเทศบาล

มาตรา ๗๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด^๔มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการ^๕ให้^๕มีอำนาจหน้าที่ชัดเจน^๕และแต่งตั้งเตือนเทศบาล และตรวจสอบกิจการ ใช้จ่ายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมา^๕ชี้แจงหรือสอบสวน^๕ก็ได้

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ให้นายอำเภออำนาจหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น ให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ให้ผู้อำนวยการแขวงแนะนำตักเตือนเทศบาลตำบล และตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาขังหรือสอบสวนก็ได้

มาตรา ๗๒ เมื่อนายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร เห็นว่า คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติตามของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ราชการ และนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้ขังแจ้งแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้รับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อน ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งก็ได้

มาตรา ๗๔ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจที่จะยุบสภาเทศบาลเพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิก

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

สภาเทศบาลใหม่ ในคำสั่งยุบสภาเทศบาลนั้นต้องกำหนดให้
เลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกเทศบาลใหม่ภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๗๕ ในเมื่อเห็นจำเป็นที่จะให้เทศบาลใดอยู่ใน
ความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทยโดยตรง ก็ให้ทำได้
โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เทศบาลใดอยู่ในความควบคุม
ดูแลของกระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อน บรรดา
อำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอัน
เกี่ยวกับเทศบาลนั้น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยหรือผู้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
มอบหมาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๖ ให้สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี
แห่งเทศบาลที่ได้จัดตั้งอยู่แล้วในวาระใช้พระราชบัญญัตินี้ พ้นจาก
ตำแหน่ง และให้ดำเนินการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลใหม่ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันใช้พระราช
บัญญัตินี้ แต่ให้คณะเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งดำเนินการ

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ เว้นแต่เทศบาลใดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานเท่าจำนวนคณะเทศมนตรีแห่งเทศบาลนั้นเข้าดำเนินการแทน ก็ให้คณะเทศมนตรีนั้นพ้นจากหน้าที่

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้อำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี